

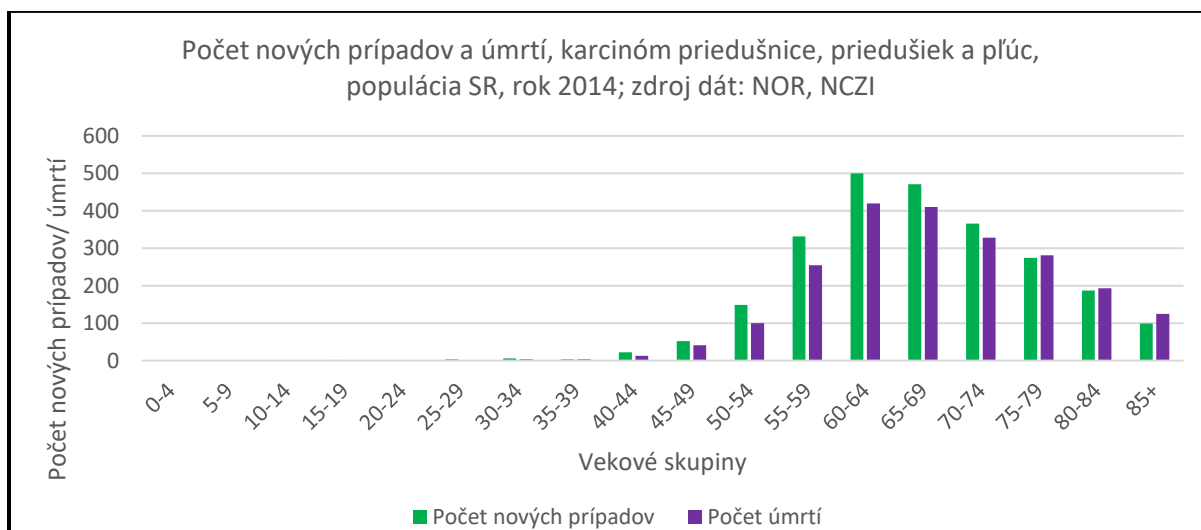
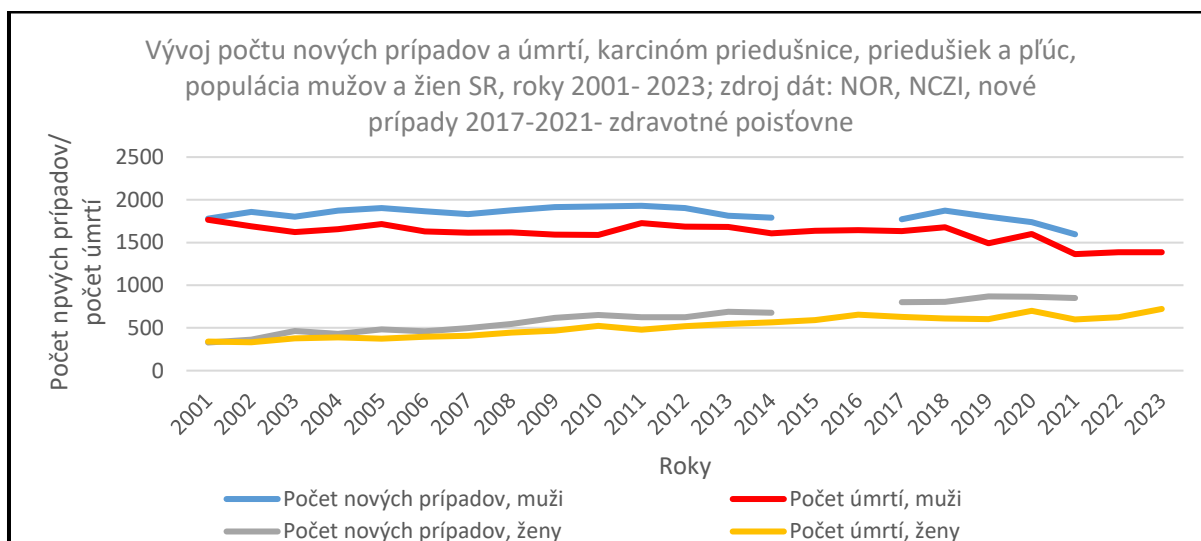
November - mesiac povedomia o karcinóme pľúc

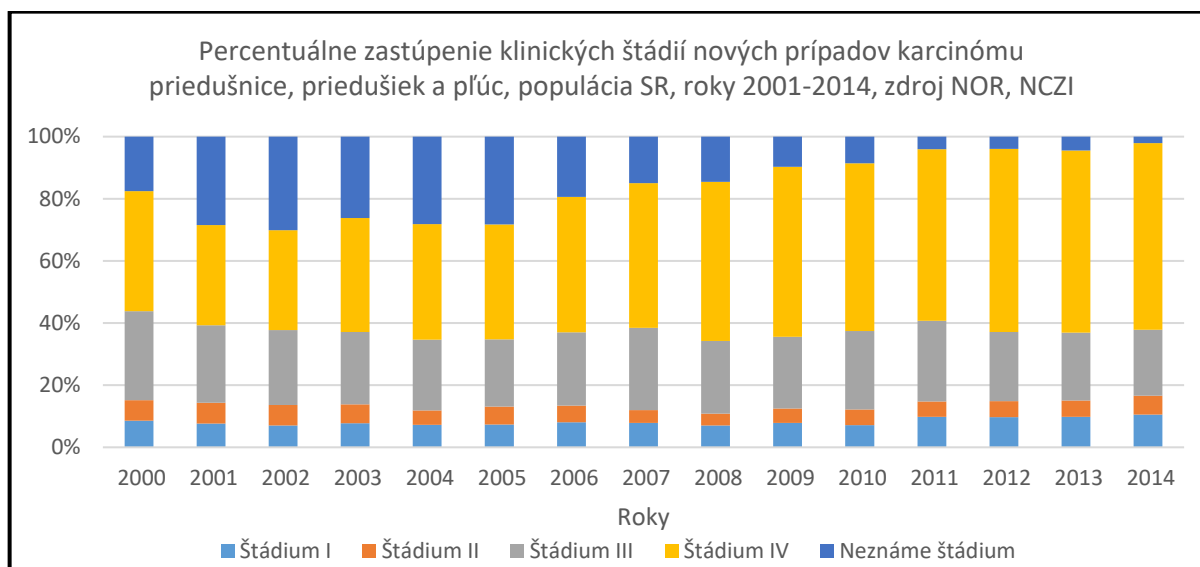
Epidemiológia karcinómu pľúc

Karcinóm pľúc patrí medzi päť najčastejších nádorových ochorení v populácii SR, pričom u mužov je najčastejšou príčinou úmrtí na nádorové ochorenia, u žien je na druhom mieste. **Incidenca karcinómu pľúc je vyššia v populácii mužov** ako v populácii žien, no v populácii žien SR dlhodobo pozorujeme nárast incidence. U mužov naopak pozorujeme jej pokles.

Podľa predikcie Národného centra zdravotníckych informácií bol v roku 2021 **karcinóm priedušnice, priedušiek a pľúc štvrtým najčastejšie diagnostikovaným nádorovým ochorením** v populácii SR. Každoročne sa diagnostikuje približne **1700 prípadov u mužov a 900 prípadov u žien**. Zaznamenaná sa takmer **2200 úmrtí** na túto diagnózu, pričom u mužov je to nádorové ochorenie s najvyššou mortalitou, u žien je na druhom mieste.

Incidenca, teda výskyt tohto ochorenia, stúpa **po 50. roku života, kedy sa diagnostikuje viac ako 95 % prípadov**. Takmer 50 % prípadov je diagnostikovaných v IV. klinickom štádiu, kedy už prognóza pre pacientov nie je veľmi priaznivá. Len približne 15 % prípadov je diagnostikovaných v I. a II. klinickom štádiu.

Fajčenie tabaku je najdôležitejším rizikovým faktorom karcinómu pľúc, a to nielen aktívne fajčenie, ale aj pasívne. Viaceré štúdie poukázali, že **15 – 35 % prípadov karcinómu pľúc u nefajčiarov je zapríčinených pasívnym fajčením**. Na základe výsledkov prieskumu UVZ SR, ktorý prebiehal v roku 2019, na Slovensku fajčí približne 1/5 populácie staršej ako 15 rokov, pričom pred 10 rokmi to bolo približne 40 %.

Z hľadiska sekundárnej prevencie, sme na Slovensku vo fáze prípravy podkladov pre skríning karcinómu pľúc. Očakávaným výsledkom by mal byť záchyt včasných štádií ochorenia a zníženie mortality. Integrálnou súčasťou programu skríningu karcinómu pľúc je tiež posilňovanie možnosti odvykania od fajčenia. **Kľúčový význam pre prevenciu karcinómu pľúc má stále primárna prevencia v podobe znižovania fajčenia.**

Pacienti s diagnostikovaným karcinómom priedušnice, priedušiek a pľúc sa môžu o ochorení dozvedieť viac v príručke pre pacientov: <https://www.noisk.sk/files/2021/2021-12-10-esmo-pacientska-prirucka-nemalobunkovy-karcinom-pluc.pdf>.

Použité zdroje: <https://www.nczisk.sk/> a <https://www.noisk.sk/>.

Zdroj dát pre grafické výstupy: Národný onkologický register Slovenskej republiky

Spracovala: MUDr. Ľudmila Kutáková, PhD., konzultant NOI pre epidemiológiu